

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
40 (1997-1998)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-18-4

001 3811

BRNO 1999

PD 4423

S 9990385

395

250, ✓

PŘEHLED VÝZKUMŮ 40 (1997-1998)

Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: ps@isibrno.cz

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc

Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla,
Richard Zatloukal

Na titulním listě: Mikulčice - sídliště na "Klášteřisku"

Tisk: BEKROS

Náklad: 350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou

© 1999 by the Authors

All rights reserved

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

Resumé:

Olomouc-Neředín (okr. Olomouc). Siedlung, Körpergrab, Brandgräber. Latènezeit - LT A-B, Bronzezeit - Lausitzer Kultur, Hallstattzeit - Platěnicer Kultur, Römerzeit - Jüngere Römerzeit. Rettungsgrabung.

OLOMOUC-NEŘEDÍN (okr. Olomouc)

Trat' Mýlina, Dlouhé díly. Sídliště, kostrový hrob, žárové hroby. Latén - latén A-B, doba bronzová - KLPP, halštat - kultura platěnická, doba římská - mladší doba římská. Záchranný archeologický výzkum ÚAPP v Olomouci.

V průběhu roku 1998 probíhal záchranný archeologický výzkum v souvislosti s výstavbou rodinných domků na Z okraji města. Lokalita vytváří rozlehlé návrší s relativně prudkým V svahem a malým údolím nad dnes již zaniklou vodotečí. Výzkum v trase budoucích inženýrských sítí na dvou stavbách a na místě několika rodinných domků zachytil osídlení z několika období pravěku a doby protohistorické. Na rozsáhlém svahu nad pravým břehem vodoteče byly objeveny dva žárové hroby kultury lužických popelnicových polí. V jednom z nich byla odhalena kolekce celkem 14 nádob se zbytkem pohřbu v největší z nich. Jiná nádoba obsahovala hlavičci bronzové jehlice. Poněkud níže po svahu výzkum zachytil sídliště z mladší doby římské. To reprezentuje menší počet sídlištních jam, 3 kompletní půdorysy zahloubených polozemnic čtvercového tvaru s rohovou kúlovou dispozicí a množství kúlových jamek. Ve dvou případech z nich bylo možno rekonstruovat část půdorysu, resp. nároží nadzemních kúlových staveb ze zdojených kúľů blíže neznámého účelu. Získané množství na kruhu točené šedé a světle hnědé tenkostěnné keramiky, zlomky mohutných zásobnic s výzdobou v podobě násobných vlnic, ale také fragmenty římsko-provinciálních nádob datují sídliště relativně dobře do mladší doby římské, nejspíše do 4. stol. n.l. Inventář doplňuje zlomek skla, korálek a několik drobných železných předmětů. S tímto horizontem může souviset hrob s kostrou v natažené poloze s orientací Z-V, obsahující železnou oválnou přezku, prsten a blíže neidentifikovatelný železný předmět, nalezený v těsné blízkosti zmíněného sídliště.

Těsně nad inundačním pásmem lokality se rozkládala osada z časně doby laténské. Prozkoumáno bylo celkem 7 obdélníkových polozemnic se zachyceným vstupem a nosnou konstrukcí v hlavní ose. Z výplně pochází bohatá kolekce převážně tuhové keramiky, z části na kruhu točené, včetně zlomků kolkovaného tzv. braubašského zboží. Důležitý je nález relativně velkého množství surového grafitu, stejně jako příklady soudobé reparace nádob pomocí březového dehtu. Z obydlí pochází dále zlomek železného hrotu kopí a zlomky více skleněných náramků zdobených žlutým a bílým emailem. Nedaleko jednoho z domů objevená mohutná mazanicová destrukce s velkým množstvím železné strusky představuje s největší pravděpodobností výhozy destruovaných železářských zařízení. Roztoušené střepy v jejím obsahu datují objekt do doby laténské. Jednoznačné reminiscence halštatského období v hmotné náplni sídliště spolu s typickým keramickým inventářem datují osadu do počátečního období LT A-B.

V rýhách inženýrských sítí protějščího břehu vodoteče byla zemními pracemi obnažena kulturní vrstva místy až 3 m mocná. Mimo zahloubené jámy obsahovala zbytky malých jednoduchých pecí. Nálezy umožňují datování do doby kultury platěnické a do doby laténské. Mezi významnějšími nálezy lze uvést železnou laténskou sponu.

Jaroslav Peška, Arkadiusz Tajer, ÚAPP Olomouc

Resumé:

Olomouc-Neředín (okr. Olomouc). Siedlung, Körpergrab, Brandgräber. Latènezeit - LT A-B, Bronzezeit - Lausitzer Kultur, Hallstattzeit - Platěnicer Kultur, Römerzeit - Jüngere Römerzeit. Rettungsgrabung.

OSTOPOVICE (okr. Brno - venkov)

SV od intravilánu obce (ZM 10, list 24-34-04, 142-151 mm od Z a 20-27 mm od J sek.č.). Pravěk, latén. Sídliště. Záchranný výzkum.

V souvislosti s výstavbou kanalizačního sběrače pro obec Ostopovice došlo při hloubení rýhy k porušení 11 sídlištních objektů. Lokalita se nachází v prostoru vymezeném dálnicí D 1 na severu a železniční tratí Brno - Jihlava na jihu. Leží na mírném SV svahu sprašového návrší v nadm. výšce 230 m a je vzdálena 150 m JZ směrem od říčky Leskavy. V průběhu záchranného výzkumu jsme prozkoumali pět objektů, které lze interpretovat jako zahloubené laténské chaty, dalších pět objektů jsou blíže nespecifikované sídlištní jámy náležející rovněž do latěnu. Nálezový inventář uvedených objektů obsahoval keramiku, zvířecí kosti a mazanici. Jedna sídlištní jáma (obj. 8) se jen mělce zahlubovala do sprašového podloží a z její výplně byly získány 3 zlomky keramiky a zvířecí kosti. Nevýrazná keramika umožňuje datovat tento objekt pouze rámcově do pravěku.

Miroslav Bálek, Kateřina Geislerová, ÚAPP Brno

Resumé:

Ostopovice (Bez. Brno-venkov). NO der Gemeinde. Latènezeit, Siedlung, Rettungsgrabung.

PROSTĚJOV - ČECHOVICE (okr. Prostějov)

Intravilán obce. Starší doba železná, kulturní komplex popelnicových polí, k. plátěnická. Plošný výzkum ÚAPP Brno.

Ve dnech 5.-12. 11. 1997 byl realizován záchranný archeologický výzkum v Prostějově - místní části Čechovice, na pozemku Ing. Kochana. Lokalita se nachází na rovinatém terénu na okraji intravilánu města. Podloží zde tvoří spraš se značným podílem cívčárů. V hloubce 2,4 m byla zjištěna přítomnost šterkové terasy. Zkoumaná plocha se nachází na mapě 1: 50 000 24 - 24 117 mm od Z a 220 od J. Na mapě 1: 10 000 24 - 24 - 12 pak 100 mm od Z a 351 mm od J.

Při výzkumu bylo odkryto intenzivní osídlení z několika období pravěku. V jižní a západní části plochy se objevila mohutná deprese vyplněná kulturní vrstvou (od popelnicových polí, přes dobu římskou až po středověk). Pracovně byla tato oblast označena jako mokřad (bažina), která bezprostředně sousedila s hranou sprašové návěje. Tato situace byla zjištěna i v rámci křižovatky a západně ulice J. B. Foerster. Nejstarší zjištěné osídlení spadá do závěru kulturního komplexu lužických popelnicových polí, konkrétně do kultury plátěnické. Zjištěny byly různé typy sídlištních objektů (kúlové jamky z nadzemních staveb, menší jámy, velký hliník, příkop). Z objektů pochází především velký soubor keramiky, který doplňuje osteologický materiál, zlomky mazanice a kamenný brousek. Jedná se o okraj sídliště, jehož centrum se nalézá na sousední ploše východním směrem.

Zdeněk Čížmář, ÚAPP Brno

Resumé:

Prostějov-Čehovice (Bez. Prostějov). Intravilan der Gemeinde. Ältere Eisenzeit, Urnenfelderkultur, Plátěnicer Kultur. Rettungsgrabung.